

BASISSCHOOL **DE WEGWIJZER**

samen • groeien • geluk

Anti-pest protocol

op basis van kernwaardengericht onderwijs

Inhoudsopgave

1. Inleiding : Een antipestprotocol op basis van kernwaardengericht onderwijs
2. Pestpreventie bij ons op school
 - 2.1. Specifieke Pestpreventie binnen onze school
 - 2.2. Algemene Pestpreventie binnen onze school
3. Achtergrondinformatie ten behoeve van signalering
 - 3.1. Het verschil tussen plagen en pesten
 - 3.2. Verschillende categorieën van pesten
 - 3.3. Kenmerken van een pester
 - 3.4. Kenmerken van de gepeste
 - 3.5. Kenmerken van meelopers en andere kinderen
4. Signaleren
 - 4.1. Signalen die de gepeste uitzendt
 - 4.2. Signalen die de pester uitzendt
5. Stappen die we zetten rondom pesten
 - 5.1. Stappen ter ondersteuning van de gepeste leerling(en)
 - 5.2. Stappen ter ondersteuning van de pester
 - 5.3. Stappen ter ondersteuning van de leerkracht
 - 5.4. Stappen ter ondersteuning van de omstanders
 - 5.5. Stappen ter ondersteuning van de ouders
6. Vervolgstappen indien pesten niet stopt

Bijlagen

Stappenplan omgaan met ongewenst gedrag
Stappenplan pestaanpak richting Gepeste
Stappenplan pestaanpak richting Pester
Protocol: Internetgebruik leerlingen BS De Wegwijzer

1. Inleiding : Een antipestprotocol op basis van kernwaardengericht onderwijs

Op basisschool de Wegwijzer willen wij kinderen een veilig pedagogisch klimaat bieden, waarin zij zich op een prettige en positieve wijze kunnen ontwikkelen. De leerkrachten bevorderen deze ontwikkeling door het scheppen van een veilig pedagogisch klimaat in de klas en op het schoolplein. Wij gebruiken als aanpak hiervoor **kernwaardengericht onderwijs**.

De kernwaarden van onze school zijn **Samen-Groeien-Geluk**.

We werken binnen ons kernwaardengericht onderwijs met de aanpak van Effectieve Conflict Hantering. Deze aanpak hebben wij aangevuld met School Wide Positive Behavior Support (SWPBS). Vanuit de schoolwaarden **Samen-Groeien-Geluk** leren wij via SWPBS het gedrag aan, dat wij van kinderen verwachten.

Ons pedagogisch uitgangspunt is dat alle kinderen met elkaar moeten leren omgaan. Dat leerproces verloopt meestal vanzelf goed, maar het kan ook voorkomen dat een kind in een enkel geval door andere kinderen wordt gepest.

Onze school heeft gekozen voor een aanpak waarbij de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen een belangrijke plaats krijgt, in plaats van alleen te focussen op een anti-pestprogramma in de groep. We zetten als school allerlei preventieve maatregelen in zoals bijvoorbeeld; de gouden weken, het invullen van oké-thermometers, de sociokring en lessen in gedrag.

Dit protocol is een vastgelegde wijze waarop we het pestgedrag van kinderen in voorkomende gevallen benaderen. Het biedt alle betrokkenen duidelijkheid over de impact, ernst en ook specifieke aanpak van dit ongewenste gedrag.

Mocht u nog vragen hebben, dan hoor ik graag van u.

Susanne Kikken, directeur

2. Pestpreventie bij ons op school.

2.1. Specifieke Pestpreventie binnen onze school:

Met alle leerlingen en groepen nemen we de waarden (**samen-groeien-geluk**) en de daaruit voortvloeiende gedragsverwachtingen van de school door bij de start van het schooljaar. De eerste weken van het jaar staan steeds de gedragsverwachtingen in een andere ruimte centraal. Deze gedragsverwachtingen worden behalve uitvoerig besproken, ook met alle leerlingen geoefend. Zo weten de leerlingen welk gewenst gedrag van hen verwacht wordt in welke ruimte binnen de school. Deze gedragsverwachtingen zijn ook zichtbaar in en bij de verschillende ruimtes. Wij zijn als leerkrachten alert op goed gedrag en wij belonen dit ook.

Bij het onderdeel pestpreventie wordt een les gegeven rondom omgaan met pesten/niet respectvol gedrag. Alle leerlingen van onze scholen krijgen deze les. Met deze pestpreventie leren wij alle leerlingen hoe de aandacht van pestgedrag weggehaald kan worden. Dit doen we door het aanleren van een driestappenreactie: het gebruik van een stopsignaal, weglopen en melden bij een volwassene. Deze interventie wordt niet alleen aangeleerd, maar ook geoefend en bekrachtigd. Vanaf de groepen 5 worden er ook lessen gegeven rondom pesten via de sociale media. Deze lessen worden 1x per jaar gegeven.

Vanuit Effectieve Conflict Hantering leren wij de leerlingen vanaf groep 1 aan om zelf problemen op te lossen. Het duidelijk aangeven van je grens d.m.v. stop hoort hierbij. Leerlingen leren daarnaast, dat ze hulp moeten inroepen wanneer ze iets zelf niet opgelost krijgen (melden). We leren leerlingen ook aan hoe ze een conflictgesprek kunnen voeren. Het conflict gesprek is een manier waarop je een conflict kunt uitpraten en samen naar oplossingen zoekt.

Het stappenplan dat wij hanteren vanuit ECH en SWPBS ziet er als volgt uit:

Stap 1: Geef duidelijk je grens aan. Zeg: **STOP** (benoem waarmee de ander moet stoppen)

Stap 2: **Loop** weg wanneer de andere leerling niet stopt.

Stap 3: **Meld** wanneer de ander niet stopt of wanneer de ander je pijn heeft gedaan.

Stap 4: Voer een driehoeksgesprek.

Een goede samenwerking met ouders is voor ons heel belangrijk. Alle ouders van de leerlingen van onze scholen worden ingelicht via de website van de school en de schoolgids. Daarbij informeren wij ouders over de manier waarop wij als school omgaan met pestpreventie en welke stappen wij zetten wanneer er sprake is van pesten.

Ouders hebben een belangrijke rol in het signaleren van pestgedrag. Wanneer zij signalen zien van pestgedrag bij hun kind (als slachtoffer dan wel dader) kunnen zij dit altijd melden bij de leerkracht van hun kind of bij de intern begeleider. Wanneer een interventie op het gebied van pesten nodig is, zullen ouders hiervan altijd van op de hoogte gesteld worden. In een gesprek wordt aangegeven welke interventie wordt ingezet en worden afspraken gemaakt over de manier waarop de ouders hun kind het beste kunnen begeleiden.

2.2. Algemene Pestpreventie binnen onze school:

Naast SWPBS en ECH en het hieruit voortkomende stappenplan, ondernemen we diverse activiteiten die vallen binnen een preventieve aanpak:

- * Het inzetten van Energizers (kennismakingsactiviteiten) die met name in de eerste weken van het schooljaar worden uitgevoerd, in het kader van groepsvorming. We gebruiken daarbij de “gouden weken” en de “zilveren weken”.
- * Vanuit de Effectieve Conflicthantering hebben we; wekelijks een sociokring, dagelijks ok-thermometers voor de groep, 1x per maand ok-thermometers voor de leerlingen en 1x per 2 maanden een ok-thermometer voor ouders.
- * We gebruiken het observatie-instrument VISEON. Hiermee is het mogelijk om systematisch de ontwikkeling van leerlingen te volgen op het gebied van sociale competenties.
- * In de kleutergroep wordt de sociaal-emotionele ontwikkeling vastgelegd d.m.v. observaties vanuit de methode Schatkist en 1x per jaar VISEON .
- * Indien nodig wordt in een groep Sometics! (voorheen Sociogram) afgenomen om zicht te krijgen op de groepsdynamiek.
- * Op onze scholen hebben we een protocol ongewenst gedrag waarin duidelijk beschreven staat welk gedrag op onze scholen ongewenst is. In dit protocol staan ook de consequenties die wij hanteren bij ongewenst gedrag. Dit protocol is te vinden op de website van onze school.

Meer informatie over kernwaardengericht onderwijs vindt u in het handboek kernwaardengericht onderwijs dat te vinden is op onze site.

3 Achtergrondinformatie

3.1. Het verschil tussen plagen en pesten

We spreken over plagen wanneer leerlingen min of meer aan elkaar gewaagd zijn. Het gedrag bij plagen is onschuldig (zonder kwade bedoelingen) en het gaat meestal om een vorm van spel. Plagen wordt door de betrokkenen niet bedreigend of echt vervelend gevonden. Plagen is niet systematisch (steeds weer opnieuw) en heeft geen nadelige gevolgen voor degene die het ondergaat.

We spreken over pesten als dezelfde persoon regelmatig en systematisch (met opzet) bedreigd en geïntimideerd wordt. Pesten is een vorm van geweld en daarmee grensoverschrijdend en zeer bedreigend. Een klimaat waarin gepest wordt, tast iedereen aan. Pesten gebeurt meestal niet in het openbaar. Het is daarom moeilijk te constateren en vaak merk je het pas als het een tijdje aan de gang is. Pesten moet door iedereen serieus genomen worden.

Het is dan ook belangrijk om duidelijk en zeer consequent te handelen. De rol van de pester, de volgers, de omstander en de gepeste moet belicht worden. Pesten valt binnen ons protocol "omgaan met ongewenst gedrag", binnen de categorie ongewenst gedrag wanneer het incidenteel gebeurt en onder ontoelaatbaar gedrag wanneer het regelmatig gebeurt.

3.2. Verschillende categorieën van pesten

Hieronder volgen 5 categorieën met eventuele voorbeelden van het bijbehorende gedrag.

Verbaal:

Onder verbaal pesten valt: vernederen, schelden, dreigen, belachelijk maken, uitlachen om lichaamskenmerken of bij een verkeerd antwoord in de klas.

Kinderen een bijnaam geven op grond van door de kinderen als negatief ervaren kenmerken.

Gemene berichten schrijven om een kind uit een groepje te isoleren of echt steun te zoeken om samen te kunnen spannen tegen een ander kind.

Fysiek:

Onder fysiek pesten valt: trekken, duwen of zelfs spugen, slaan, schoppen, bewust laten struikelen, krabben, bijten en aan de haren trekken.

Intimidatie:

Onder intimidatie valt: een kind achterna blijven lopen of een kind ergens opwachten, iemand in de val laten lopen, de doorgang versperren of klem zetten tussen fietsen, een kind dwingen om zijn/haar bezit, dat dus niet van 'de ander' is, af te geven of een kind dwingen bepaalde handelingen te verrichten.

Isolatie:

Onder isolatie valt: steun zoeken bij andere kinderen, een kind niet uitnodigen voor feestjes en/of andere leuke activiteiten. Maar ook uitsluiten: het kind mag niet

meedoen met spelletjes, niet meelopen van en naar huis, niet komen op een verjaardag.

Stelen of vernielen van bezittingen:

Onder stelen of vernielen van bezittingen valt: het afpakken van (school)spullen, kleding of speelgoed, het beschadigen en kapotmaken van spullen.

Cyberpesten:

Onder cyberpesten valt: (anonieme) berichten versturen via internet, schelden, roddelen, bedreigen, foto's van mobieltjes/webcam op internet plaatsen, privé gegevens op een site plaatsen, (haat)profielen voor anderen aanmaken.

3.3. Kenmerken van een pester

Kinderen die pesten zijn vaak de sterkeren in een groep.

Ze dwingen hun populariteit af door stoer en onkwetsbaar gedrag. Van binnen zijn ze vaak onzeker en ze proberen zichzelf vaak groter te maken door anderen kleiner te maken.

Pesters hebben ook feilloos in de gaten welke kinderen gemakkelijk aan te pakken zijn en als ze zich al vergissen, gaan ze direct op zoek naar een volgend slachtoffer. Een pester kan zich vaak niet inleven in de gevoelens van anderen en schat situaties en gevolgen van gedragingen verkeerd of helemaal niet in.

Mogelijke oorzaken van pesten kunnen zijn:

- Een problematische thuissituatie;
- Buitengesloten voelen;
- Voortdurend in een niet-passende rol geduwd worden;
- Voortdurend competitie met anderen willen aangaan;
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt;
- Zich minder voelen dan de rest bijvoorbeeld door onderpresteren.

Soms heeft de pester in het verleden zelf in deze situatie gezeten; is hij zelf slachtoffer geweest. Om te voorkomen weer het mikpunt van pesten te worden, kan een kind zich bijvoorbeeld in een andere omgeving dan die van zijn slachtofferrol, vervolgens als pester gaan opstellen en manifesteren.

Meisjes pesten minder openlijk dan jongens en vaak op een subtiele manier.

Ze pesten meer met woorden, maken geniepige opmerkingen of sluiten andere kinderen buiten. Meisjes opereren minder individueel en meer met groepsvorming in de zin van 'er al dan niet bij horen'. Fysiek geweld komt bij deze groep pesters veel minder voor.

De pesters hebben op termijn last van hun pestgedrag. Door hun verkeerde en vooral beperkte sociale vaardigheden hebben ze vaak moeite om vriendjes op lange termijn te maken en een vriendschap op te bouwen en te onderhouden op andere gronden dan die van macht en het delen in die macht.

3.4. Kenmerken van de gepeste

Sommige kinderen hebben een grotere kans om gepest te worden dan anderen.

Dat kan komen door uiterlijke kenmerken, maar het heeft vaker te maken met vertoond gedrag, de wijze waarop gevoelens worden beleefd en de manier waarop dat geuit wordt. Bovendien worden kinderen pas gepest in situaties, waarin

pesters de kans krijgen om een slachtoffer te pakken te nemen, dus in onveilige situaties.

Veel kinderen die worden gepest hebben een beperkte weerbaarheid. Ze zijn niet in staat daadwerkelijk actie te ondernemen tegen de pestkoppen en stralen dat dan ook uit naar hun kwelgeesten. Vaak zijn ze angstig en onzeker in een groep, durven ze weinig of niets te zeggen, omdat ze bang zijn om uitgelachen te worden. Deze angst en onzekerheid worden verder versterkt door het ondervonden pestgedrag, waardoor het gepeste kind in een vicieuze cirkel komt, waar het zonder hulp zeker niet uitkomt.

3.5. Kenmerken van meelopers en andere kinderen

Meelopers zijn leerlingen die incidenteel meedoen met het pesten. Dit gebeurt meestal uit angst om zelf in de slachtofferrol terecht te komen, maar het kan ook zo zijn dat meelopers stoer gedrag wel interessant vinden en dat ze denken in populariteit mee te liften met de pester. Verder kunnen leerlingen meelopen uit angst vrienden of vriendinnen te verliezen.

De meeste leerlingen houden zich afzijdig als er wordt gepest. Ze voelen zich wel vaak schuldig over het feit dat ze niet opkomen voor het slachtoffer of hulp inschakelen.

Er zijn ook kinderen die niet merken dat er gepest wordt of kinderen die niet willen weten dat er gepest wordt in hun directe (school)omgeving.

4. Signaleren

4.5.1. Signalen die de gepeste uitzendt

Op school:

- mag niet meedoen bij spelletjes of wordt als laatste gekozen;
- schoolprestaties gaan achteruit;
- vermijdt de speelplaats of blijft dicht bij de leraar tijdens pauzes;
- ziet er ongelukkig, gestrest, depressief uit;
- klaagt over buikpijn, hoofdpijn;
- heeft misschien niet één goede vriend;
- bezittingen worden afgenomen of verstopt;
- wordt uitgelachen, onvriendelijk benaderd.

Thuis:

- komt thuis met kapotte fiets, kleren of boeken;
- heeft blauwe plekken, schrammen;
- neemt geen klasgenootjes mee;
- is bang om naar school te gaan;
- kiest een onlogische route van en naar school;
- slaapt onrustig en heeft nare dromen;
- vraagt en/of steelt geld van familie;
- wordt niet uitgenodigd voor feestjes;
- overspannen en gestrest op zondagavond of aan het eind van een vakantie.

4.5.2. Signalen die de pester uitzendt:

Op school:

- weigert om met bepaalde mensen samen te werken;
- zet zich af tegen de groep, speelt de baas;
- pikt er snel zwakke plekken uit;
- kan zich moeilijk inleven in anderen;
- aanvaardt moeilijk regels en grenzen;
- reageert vaker impulsief en agressief;
- signalen van een dubbelleven: in de buurt van autoriteit is er niets aan de hand, op onbewaakte momenten misdraagt het kind zich.

Thuis:

- verandert het gedrag (stil en teruggetrokken of net agressief), soms is er een terugval (duimen, bedplassen, ...);
- verslechteren de schoolresultaten;
- staat letterlijk alleen, heeft geen (goede) vrienden, spreekt niet af;
- klaagt herhaaldelijk over buik- of hoofdpijn of misselijkheid;
- slaapt slecht(er), heeft plots nachtmerries;
- lijkt ongelukkig of depressief;
- staat onder stress, is in paniek;
- heeft (minder) zelfvertrouwen, durft niets alleen;
- vermijdt de groep of de speelplaats;
- neemt 'onlogische' wegen om zich te verplaatsen;
- angsten over school of alleen zijn, vooral na het weekend of vakantie;
- verandert het eetpatroon;
- zoekt 'veilige' plekken op (in de buurt van leerkrachten, veel passage, ...);
- heeft regelmatig kapotte spullen of verwondingen.

5 Stappen die we zetten rondom pesten

5.1. Stappen ter ondersteuning van de gepeste leerling(en)

De leerlingen op onze school hebben in het kader van pestpreventie van SWPBS en effectieve conflict hantering drie stappen geleerd als reactie op pestgedrag: stop, loop, meld. Deze stappen zal de leerling moeten uitvoeren wanneer hij zich gepest voelt.

De leerling maakt een handgebaar waarbij de hand op borsthoogte wordt gehouden en de vingers recht omhoog gestrekt zijn. Daarbij wordt de adem laag gebracht en stevig "Stop" gezegd. De leerlingen leren in de preventie les hoe zij dit kunnen doen. Wij leren kinderen ook om duidelijk aan te geven waarmee iemand moet stoppen. Er wordt ook aandacht besteed aan stevig staan, stevig stop zeggen en een duidelijk handgebaar.

Wanneer dit niet het gewenste effect heeft en het pesten gaat door, leren we de leerling door te gaan naar de tweede stap: Loop. Daarbij is het vooral belangrijk, dat de aandacht voor het pesten wordt weggehaald. We leren kinderen dat ze zelfverzekerd naar de ander kijken, wegstappen en ferm weglopen.

Mocht blijken dat een leerling door blijft gaan met vervelend gedrag, dan leren we de kinderen weg te lopen en te praten/melden (meld). De leerling gaat naar een volwassene toe en meldt het probleem. Dit is geen klikken, maar opkomen voor jezelf. De leerling moet dan de pester gaan halen voor een driehoeksgesprek.

5.2. Stappen ter ondersteuning van de pester

Alle leerlingen kennen de stop, loop en meld strategie en zullen hierop moeten reageren door te stoppen met zijn gedrag.

De persoon die ongewenst gedrag laat zien kent de 3 stappen stop-loop-meld ook en heeft dus een keuzemoment en kan zelf stoppen, gaat de leerling door totdat de andere leerling naar de leerkracht stapt en meldt, dan volgt er een driehoeksgesprek.

5.3. Stappen ter ondersteuning van de leerkracht

De leerkracht bekrachtigt gewenst gedrag dat hij ziet. Hij geeft reminders aan leerlingen om incidenten te voorkomen. Hij houdt actief toezicht in vrije ruimtes. De leerkracht reageert zoals afgesproken op meldingen van pestgedrag en noteert deze op de afgesproken plek.

De leerkracht is aanwezig tijdens het driehoeksgesprek. Het driehoeksgesprek gaat als volgt:

Beide kinderen gaan tegenover elkaar staan (juiste gespreksafstand) en kijken elkaar aan. De leerkracht vraagt aan het 'slachtoffer' of hij/zij wil vragen aan de 'ruziemaker' waarom iets gebeurd is.

Het 'slachtoffer' vraagt aan de 'ruziemaker' in directe vorm bijv.: 'Peter, waarom sloeg jij mij?' en kijkt daarbij de 'ruziemaker' in de ogen. Hierbij is het belangrijk dat kinderen de vraag zeer concreet formuleren. Dus niet: 'Waarom scheld je me altijd uit?' maar: 'Kees, waarom noemde je me net flapoor?'

Zegt de 'ruziemaker' bijv.: 'Ja, maar jij trok een gek gezicht,' dan moet de 'ruziemaker' aan het 'slachtoffer' vragen: 'Sandra, waarom trok jij een gek gezicht?'

Soms zijn de emoties bij een kind zo hevig, dat het niet in staat is tot een gesprek. Het kind is door zijn emoties gegijzeld. Er is dan een afkoelingsperiode nodig. De kinderen komen dan bijvoorbeeld na schooltijd terug. Ieder kind blijft dan tijdens de pauze op een bepaald gedeelte van de speelplaats. Dit is geen straf, maar een middel om later het gesprek op een verantwoorde wijze te kunnen houden.

5.4. Stappen ter ondersteuning van de omstanders

Aan leerlingen wordt ook geleerd dat zij als omstanders ook de stop, loop, meld strategie moeten toepassen, zodat zij geen rol spelen in het voortbestaan van pestgedrag.

Medeleerlingen hebben ook een verantwoordelijkheid als toeschouwer. Volgens dezelfde routine stop-loop-meld ondersteunt de toeschouwer ook de gepeste leerling. Ook de toeschouwer kan de leerling steunen door ook stop te roepen, vervolgens indien nodig met de gepeste leerling uit de situatie te lopen en zelf uiteindelijk mee naar de leerkracht om te praten. De leerlingen die meelopen om te melden, nemen niet deel aan het conflictgesprek.

De toeschouwer, de omstander, heeft een steunende rol, die in dit proces erg belangrijk is. Als je ziet dat een kind gepest wordt, dan vertel je dat meteen aan een leerkracht. Dit is geen klikken.

5.5. Stappen ter ondersteuning van de ouders

De ouders van de leerlingen moeten ook op de hoogte zijn van de stop, loop, meld strategie, zodat zij op dezelfde manier kunnen reageren als leerkrachten en er een eenduidige aanpak van pesten komt.

6. Vervolgstappen indien pesten niet stopt

Dit vervolg treedt in werking wanneer de hierboven beschreven stappen zijn ondernomen, maar er niet voor gezorgd heeft, dat het pestgedrag is gestopt.

Stap 1:

Indien er sprake is van incidenten, gemeld door leerlingen, ouders of andere betrokkenen, betreffende pestgedrag wordt dat met de betrokken kinderen besproken door de leerkracht van het kind. Dit gesprek staat niet op zichzelf, maar wordt regelmatig herhaald om het probleem aan te pakken ("Hoe ging het deze week?"). Tijdens dit gesprek worden afspraken genoteerd en deze in het leerlingvolgsysteem (Eduscope) van zowel de pester als het gepeste kind toegevoegd bij het kopje incidenten.

Stap 2:

Indien er sprake is van herhaald pestgedrag worden de ouders/verzorgers van de pester in het bijzijn van de pester op de hoogte gesteld van de ongewenste gebeurtenissen (gesprek op school). Bij dit gesprek zijn de leerkracht, de intern begeleider, de pester en de ouders aanwezig. Aan het eind van dit oudergesprek worden de afspraken met de pester uitdrukkelijk doorgesproken en ook vastgelegd. Ook de op te leggen sancties bij overtreding van de afspraken worden daarbij vermeld. Pesten valt onder ongewenst gedrag binnen het protocol ongewenst gedrag. Een half uur nablijven na een pestincident is een sanctie die hierbij hoort. De afspraken die gemaakt zijn, worden teambreed besproken.

In deze stap is het wenselijk dat de intern begeleider het ook bespreekbaar maakt bij de externe gedragsdeskundige die ingekocht is in het kader van systeembegeleiding SEO.

De directeur van de school wordt op de hoogte gesteld van de gesprekken met de kinderen en de ouders/verzorgers en kan de gemaakte afspraken terugvinden in Eduscope.

Stap 3:

Indien het probleem zich toch blijft herhalen en dus valt in categorie 3 van het protocol ongewenst gedrag, meldt de leerkracht dit gedrag bij de directeur van de school. De leerkracht overhandigt de directeur documenten met daarin de data en beschrijving van de gebeurtenissen, de data en inhoud van de gevoerde gesprekken en de vastgelegde afspraken zoals die gemaakt zijn om het pesten aan te pakken.

De directeur roept de ouders/verzorgers op school voor een gesprek. Ook het kind kan in dit eerste directiegesprek betrokken worden. De directeur gaat uit van het opgebouwde archief van de leerkracht en vult dit in Eduscope verder aan met het verloop van de gebeurtenissen. De directie benoemt de consequenties die kunnen volgen wanneer het pestgedrag niet stopt.

Stap 4:

Indien het pestgedrag van de pester niet aanzienlijk verbetert, en/of de ouders van het kind werken onvoldoende mee om het probleem ook aan te pakken kan de directeur van de school overgaan tot bijzondere maatregelen: een tijdelijke uitsluiting van het bezoeken van de lessen van de school met een maximum van drie dagen (schorsing) als omschreven in het protocol ongewenst gedrag.

Indien het gedrag niet verbetert kan ook hulp gezocht/gevraagd worden bij Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) met name maatschappelijk werk of GGD jeugdarts.

Stap 5:

In extreme gevallen zoals bijvoorbeeld extreem fysiek geweld en/of seksueel misbruik kan een kind uiteindelijk verwijderd worden.

Zie ook protocol ongewenst gedrag en Innovo-protocol rondom schorsing en verwijdering.

Stappenplan omgaan met ongewenst gedrag:

Stappenplan pestaanpak richting Gepeste:

De onderstaande stappen volgen elkaar op, nadat een melding van pesten bij ons binnenkomt.

Deze melding kan gedaan worden door ouders, leerling of door een leerkracht.

Wanneer een stap niet leidt tot het stoppen van het pestgedrag volgt elke keer de stap eronder.

Stappenplan pestaanpak richting Pester:

De onderstaande stappen volgen elkaar op, nadat een melding van pesten bij ons binnenkomt.

Deze melding kan gedaan worden door ouders, leerling of door een leerkracht.

Wanneer een stap niet leidt tot het stoppen van het pestgedrag volgt elke keer de stap eronder.

Protocol: Internetgebruik leerlingen BS De Wegwijzer

Wat is een protocol?

Een protocol is een lijst met afspraken die je met iemand maakt. In een protocol staan dus afspraken waaraan je je moet houden. Als je akkoord gaat met die regels, kun je dat laten zien door het protocol te ondertekenen.

Een internetprotocol houdt dus in, dat wij ervan uitgaan dat je je aan onderstaande afspraken houdt op school, maar ook (buiten school) als je communiceert met andere leerlingen van onze school.

Onze afspraken op school:

- Ik neem geen mobiele telefoon mee naar school. Indien dit noodzakelijk is, maak ik hierover afspraken met de leerkracht.
- Ik zal nooit zonder toestemming mijn persoonlijke informatie doorgeven op Internet zoals: mijn achternaam, adres en telefoonnummer, het werkadres en telefoonnummer van mijn ouders of het adres van mijn school.
- Bij gebruik van een zoekmachine, gebruik ik normale woorden (zoektermen). Ik zoek geen woorden die te maken hebben met grof woordgebruik, seks of geweld. Bij twijfel overleg ik altijd met de meester of juf.
- Bestanden van Internet naar je eigen computer halen heet downloaden. Op vragen om te "downloaden" is het antwoord altijd **nee**.
- Chatten is op school niet toegestaan.
- Vertel het je meester of juf meteen als je informatie ziet waardoor je je niet prettig voelt.
- Ik zal nooit afspreken met iemand die ik "online" op Internet heb ontmoet.
- Ik zal nooit zonder toestemming een foto of iets anders van mijzelf of iemand anders per E-mail of WhatsApp versturen.
- Ik zal nooit slecht over iemand anders praten via E-mail of WhatsApp.
- Mocht ik het wachtwoord van een andere leerling weten, dan meld ik dit meteen bij de leerkracht en zal ik hier nooit misbruik van maken.
- Ik zal nooit op E-mailberichten antwoorden die onprettig zijn. Het is niet mijn schuld dat ik zulke berichten krijg en ik vertel het meteen aan mijn meester of juf.
- Ik zal geen pestmails of WhatsApp- berichten **naar** andere kinderen sturen of **over** andere kinderen sturen.
- Als ik klaar ben met mijn werk op de schoolcomputer ruim ik mijn spullen op. Ik zet de koptelefoon op de computer, ik sluit de computer eventueel af en ik schuif de stoel aan.

Als ik dit protocol niet onderteken of wel onderteken, maar me er toch niet aan houd, vervalt mijn recht op computergebruik en internetten op school voor de periode die mijn meester of juf aangeeft.

Ik bespreek dit schoolprotocol ook thuis met mijn ouders/verzorgers en maak daar afspraken over het internetgebruik thuis.

Naam

Datum

Groep

Handtekening